

УДК 351:338.24(477)(091)(043.3)

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1\(23\)-1095-1106](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1(23)-1095-1106)

Серьогіна Наталія Олексіївна доктор наук з державного управління, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, <https://orcid.org/0000-0002-4491-4723>

Науменко Сергій Петрович аспірант кафедри медицини невідкладних станів Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, <https://orcid.org/0009-0007-6048-3031>

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню проблем в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в нашій державі та розкриття напрямів їх вирішення. Визначено, що повномасштабне вторгнення російської федерації на територію нашої держави внесла докорінні зміни у системі національної економіки, загостривши в державі небачені виклики. В умовах російсько-української війни спостерігається недостатня гнучкість традиційних методів публічного управління господарською діяльністю, що викликало потребу у швидкій трансформації системи державного регулювання.

Визначено, що головними змінами у сфері публічного управління в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в Україні є дерегуляція господарської діяльності; впровадження мораторію на проведення планових та позапланових заходів державного нагляду; диверсифікація економічних пріоритетів; стимулювання підприємницької активності шляхом впровадження програми пільгового кредитування та грантів для надання допомоги бізнесу, а також програми з переміщення підприємств з небезпечних територій; посилення державного нагляду за публічними закупівлями. З'ясовано, що основними викликами публічного управління в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в Україні є: забезпечення формування необхідного ресурсного резерву потреб оборони та громадської безпеки, мінімізація бюрократизму та покращення ефективності використання коштів державного бюджету, залучення інвестицій та покращення інвестиційної привабливості держави в умовах високих ризиків, а також сприяння економічній стабільності та відновлення пошкоджених потужностей.

Виділено напрями вирішення проблем в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в Україні, зокрема реформування системи кадрового забезпечення за рахунок впровадження системи бронювання на основі встановлення фінансових критеріїв та поглиблення автоматизаційних процесів у військовому обліку; розвиток децентралізованої енергетичної системи шляхом децентралізації енергетичних потужностей та анулювання мит та податку на додану вартість; внесення цифрових змін у дозвільній системі; популяризація страхування та покращення фінансового стимулювання. Встановлено, що система публічного управління господарською діяльністю пристосовується до екстремальних умов, забезпечуючи рівновагу між потребами воєнного періоду з потребою у збереженні економічного потенціалу держави.

Ключові слова: публічне управління, господарська діяльність, воєнний стан, проблеми, напрями вирішення.

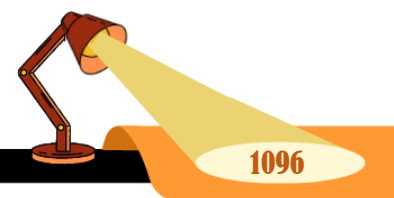
Serohina Nataliia Oleksiivna Doctor of Public Administration, candidate of legal sciences, associate professor, associate professor of the Department of Emergency Medicine Shupyk National Healthcare University of Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-4491-4723>

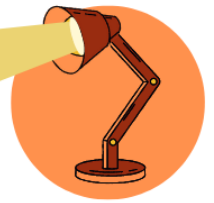
Naumenko Serhii graduate student of the Department of Emergency Medicine Shupyk National Healthcare University of Ukraine, <https://orcid.org/0009-0007-6048-3031>

PUBLIC MANAGEMENT OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE IN UKRAINE: PROBLEMS AND DIRECTIONS OF THEIR SOLUTION

Abstract. The article is devoted to the study of problems in the sphere of public management of economic activities in the conditions of martial law in our state and the disclosure of directions for their solution. It is determined that the full-scale invasion of the Russian Federation into the territory of our state has made fundamental changes in the system of the national economy, exacerbating unprecedented challenges in the state. In the conditions of the Russian-Ukrainian war, there is a lack of flexibility in traditional methods of public management of economic activities, which caused the need for a rapid transformation of the system of state regulation.

It is determined that the main changes in the sphere of public management in the sphere of public management of economic activities in the conditions of martial law in Ukraine are the deregulation of economic activity; introduction of a moratorium on planned and unplanned state supervision measures; diversification of economic priorities; stimulation of entrepreneurial activity by implementing a program of preferential lending and grants to provide assistance to businesses, as well as a program

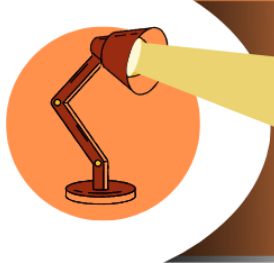
for relocating enterprises from dangerous territories; strengthening state supervision over public procurement. It was found that the main challenges of public administration in the field of public management of economic activities under martial law in Ukraine are: ensuring the formation of the necessary resource reserve for the needs of defense and public security, minimizing bureaucracy and improving the efficiency of using state budget funds, attracting investments and improving the investment attractiveness of the state in conditions of high risks, as well as promoting economic stability and restoring damaged facilities. Areas for solving problems in the field of public management of economic activities under martial law in Ukraine are identified, in particular, reforming the personnel system by introducing a reservation system based on establishing financial criteria and deepening automation processes in military accounting; development of a decentralized energy system by decentralizing energy capacities and canceling customs duties and value-added tax; introduction of digital changes in the permitting system; popularization of insurance and improvement of financial incentives. It has been established that the system of public management of economic activities adapts to extreme conditions, ensuring a balance between the needs of the war period and the need to preserve the economic potential of the state.

Keywords: public management, economic activities, martial law, problems, directions of solutions.

Постановка проблеми. На даний час наша держава долає безпрецедентні виклики у своїй історії, де боротьба за незалежність точиться не у військовій, але й у фінансово-економічній сферах. Ефективність публічного управління господарською діяльністю у такій ситуації вийшла за межі суто питання адміністрування, а стала визначальним фактором національної безпеки та виживання країни. В сучасних умовах стало очевидно, що звичні інструменти державного регулювання замінюються гнучкими, цифровими та адаптивними механізмами. Однак такий трансформаційний період веде за собою вагомі виклики: від критичної недостачі трудових ресурсів до потреби у забезпеченні рівноваги між оборонним замовленням та сприянням ринковій конкуренції. Зважаючи на все вище наведене, можна дійти висновку, що дана проблематика набуває виняткової актуальності в сучасних умовах воєнного стану, адже публічне управління має бути не перешкодою, а сервісом, що дозволяє вітчизняному бізнесу забезпечувати свою економічну стійкість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дана проблематика висвітлювалася такими ученими як С. Бевз, Е. Богдан, О. Воронова, В. Гаркавенко, В. Гордієнко, Г. Єршова, В. Зимовець, П. Керімов, О. Процевят, А. Саєнко, С. Скрипник, Г. Чабан та іншими. Не зважаючи на значний масив публікацій, недостатньо дослідженими лишаються питання, пов'язані із визначенням механізмів публічного управління на деокупованих територіях, які зазнали

критичного зруйнування інфраструктури; довгострокових наслідків податкових преференцій під час воєнного часу для стійкості місцевих бюджетів; ефективності використання штучного інтелекту в автоматизації публічного контролю за цільовим використанням ресурсів, виділених на відновлення. Подібні аспекти формують стійкий фундамент для даного дослідження, сприяючи поглибленню аналізу механізмів адаптації публічного управління до умов сьогодення.

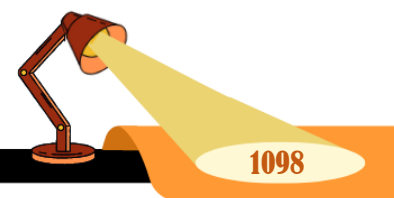
Мета статті – дослідження проблем в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в нашій державі та розкриття напрямів їх вирішення.

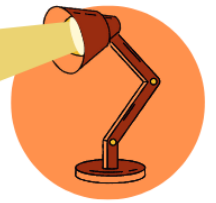
Виклад основного матеріалу. Здійснення господарської діяльності передбачає взаємодію між діючими та потенційними учасниками ринку, із органами публічної влади з розгалуженою системою прав та обов'язків, що визначає потребу у визначенні механізмів подібної взаємодії. Відповідні механізми переживають значні зміни в умовах глобальної діджиталізації. Розбудова незалежної України потребує ефективної системи державного управління у сфері господарської діяльності, що вимагає встановлення відповідного адміністративно-правового регулювання. Лібералізаційна політика, яку на даний час активно здійснює наша держава, вказує на незавершеність адміністративного реформування, потребу в оптимізації нормативно-правових засад державного управління у сфері господарської діяльності.

Україна перебуває в складних умовах, які зумовлені не лише воєнними подіями, а і пост-пандемічною нестабільністю. Вплив цих двох факторів на економіку держави є цілком негативним та навіть руйнівним, про що можна стверджувати, спираючись на:

- по-перше, процеси знищення виробництв, цілих сфер господарювання;
- по-друге, безпрецедентне сповільнення бізнес-активності, унеможливлення соціально-економічного розвитку та складність відновлення рентабельності суб'єктів господарювання у новоутворених обставинах;
- по-третє, значний відтік людського капіталу, зниження продуктивності і якості праці у відповідності до цілком очевидних причин (зокрема, внаслідок погіршення умов для професійної діяльності, значного ступеня невизначеності та відсутності реальних перспектив розвитку працівників, а також унеможливлення навчання і підвищення кваліфікації персоналу в силу ускладнення стану забезпеченості роботодавців, і фінансового, і фізичного, і ресурсно-матеріального характеру), а також динамічний ріст рівня смертності громадян в умовах війни [1].

Під час воєнного стану забезпечення сталого функціонування підприємницької діяльності залежить від ефективної державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, яка спрямована на вдосконалення правового

забезпечення господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами (або іншими органами державної влади) та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності [2; 3].

Зважаючи на воєнний стан, який впроваджений в нашій державі з 2022 року, визначальними особливостями публічного управління господарською діяльністю є адаптивність, спрощення процедур, посилення регуляторної політики та переведення економіки на «воєнні рейки». Так, серед головних змін в таких умовах варто виокремити:

1. Дерегуляція господарської діяльності. Так, в процесі здійснення більшості видів господарської діяльності потрібно дотримуватися принципу набуття права. Водночас здійснення діяльності передбачає подання декларації, що пришвидшує запуск чи відновлення бізнесу.

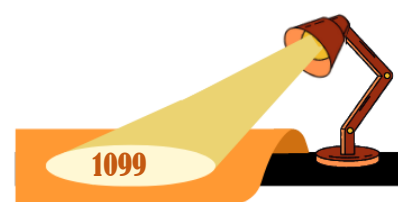
2. Впровадження мораторію на проведення планових та позапланових заходів державного нагляду, що має забезпечити мінімізацію адміністративного тиску на бізнес.

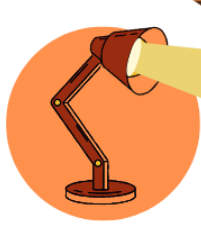
3. Диверсифікація економічних пріоритетів. Так, публічне управління покликане передусім забезпечити потреби оборони, мобілізувати ресурси та підтримувати критичну інфраструктуру. Це передбачає управління публічними фінансами відповідно до вимог особливого періоду.

4. Стимулювання підприємницької активності шляхом впровадження програми пільгового кредитування та грантів для надання допомоги бізнесу, а також програми з переміщення підприємств з небезпечних територій.

5. Посилення державного нагляду за публічними закупівлями. Так, контроль за використанням коштів державного бюджету та міжнародної підтримки ведеться Рахунковою палатою, Антимонопольним комітетом України та Державною аудиторською службою України.

Погоджуємося з думкою А.Г. Саєнка, який вважає, що російсько-українська війна безпосередньо стала відправною точкою змін в законодавчому регулюванні всіх сфер суспільства, зокрема й господарської діяльності також. Відповідно зараз зусилля держави спрямовані на досягнення основної мети українського народу – захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України. Здобути вищезазначену мету можливе лише тоді, коли поєднується два основних способи. Першим з яких виступає воєнний фронт, а другий – економічний. Запуск потужного економічного фронту в сьогоднішні непрості часи є надзвичайно важливим для суспільства, адже без економічної активності неможливе повноцінне функціонування держави в умовах воєнного стану. Отже, питання функціонування національної економіки в умовах

воєнного часу є не менш важливим, ніж питання обороноздатності України. Таким чином, у зв'язку з вищенаведеним, вкрай важливо, щоб держава забезпечила належним правовим регулюванням здійснення господарської діяльності під час воєнного стану, адже саме це виступає підґрунтям національних оборонних спроможностей [4].

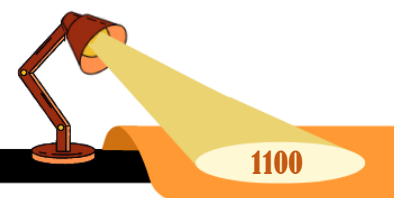
В таких умовах державне управління у сфері господарської діяльності може розумітися як організаційно-владна діяльність державних органів (посадових осіб), у процесі якої реалізуються функції державного управління щодо суспільних відносин, що виникають, змінюються і припиняються у зв'язку із провадженням або реалізацією наміру провадити господарську діяльність невизначеним колом осіб, та яка спрямована на виконання економічної функції держави. Розмежування відносин, що виникають, змінюються та припиняються у процесі державного управління у сфері господарської діяльності, дає можливість виокремити два рівні державного управління у сфері господарської діяльності: макрорівень та мікрорівень. Коли йдеться про макрорівень, слово «державне» стосується не лише суб'єкта, який здійснює відповідне управління, але і території поширення. На мікрорівні йдеться лише про суб'єкта, який здійснює таке управління. На макрорівні дії органів державної влади спрямовані на господарську діяльність в цілому в державі, коли упорядковується діяльність господарської підсистеми економіки держави [5].

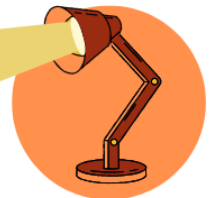
Отже, на нашу думку, основні проблеми в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану полягають у:

1. Критичній недостатці людського потенціалу та бронювання. Варто зазначити, що дана проблематика протягом останніх років найбільше загострилася та проявляється у порушенні рівноваги між мобілізацією та економікою (існує брак стабільного та доступного механізму «економічного бронювання», що змушує бізнес зупиняти своє функціонування через дефіцит спеціалістів) та зростанні тіньової зайнятості (значна кількість працівників уникає легалізацію трудових відносин, щоб ухилитися від постановки на військовий облік, що, в свою чергу, мінімізує бюджетні податкові надходження).

2. Енергетичній незахищеності та адміністративних перешкодах, зокрема у високій вартості автономності (на даний час спостерігається інституційна неспроможність в контексті вчасного фінансування встановлення генеруючих потужностей) та логістичних обмеженнях (безперервні ризики для енергетичної системи змушують бізнес передбачати значний обсяг видатків на енергозабезпечення, що здорожчує вітчизняну продукцію).

3. Відсутністю належної підзвітності та високими ризиками у сфері публічних закупівель. Так, спекулюючи на потребах фронту значна закупівель виводиться з-під поза конкурентного поля. Крім цього, спостерігаються високі ризики у сфері післявоєнного відновлення, оскільки немає єдиного цифрового

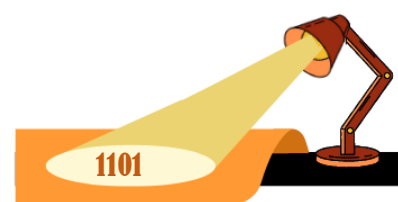
моніторингу за вартістю будівельних матеріалів, спрямованих на відновлення пошкоджених об'єктів за рахунок Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

4. Обмеженістю доступу до фінансування та страхування. Чимало кредитних програм мають обмеження лімітів та сфер діяльності, а банківські установи висувають дуже жорсткі вимоги до застави у небезпечних регіонах.

5. Деградації підприємницького потенціалу і зоні бойових дій, оскільки відсутні ефективні податкові пільги для підприємств, які лишаються працювати під обстрілами (зокрема, у Сумській, Харківській, Запорізькій, Херсонській областях). Водночас існують певні перешкоди для переміщення бізнесу, оскільки надмірна концентрація переміщеного бізнесу на територію західних областей спричинила брак складських та промислових площ, а також збільшення вартості комунальних послуг.

Варто зауважити, що попри те, що на даний час впроваджено бездозвільну модель провадження діяльності, контролюючі органи неодноразово користуються законодавчими колізіями з метою проведення позапланових перевірок, що створює надмірне навантаження на бізнес. Також необхідно відзначити, що оперативне прийняття європейських стандартів неодноразово здійснюється без відповідного перехідного періоду для виробників вітчизняної продукції, які знаходяться у стані війни.

З 2022 року, як інструмент активного державного втручання та регулювання підтримки вітчизняного бізнесу, виступає прийняття законодавчо-нормативних актів, які створюють правові умови розвитку економіки та соціальної сфери [6]. Це сприятиме зростанню зайнятості, податкових надходжень та економічному відновленню країни в цілому. Також впроваджені заходи зменшення адміністративного навантаження на підприємців для забезпечення їх стабільної діяльності в умовах воєнного стану за рахунок прийнятих нормативно-правових актів, які впроваджують декларативний принцип управління, скасовують певну кількість дозволів та ліцензій на період військового стану, а також встановлюють мораторій на перевірки бізнесу при певних умовах. Іноземні інвестори сприяють інтеграції української економіки у світові напрямки постачання, доступу до нових ринків збуту, диверсифікації ризиків та розширення напрямків діяльності, зменшення залежності від не ефективних ринків, розширення інфраструктури та сфери впливу. Таким чином, розробка ефективних механізмів регуляторної політики та державної підтримки українських підприємств є критично важливим критерієм для відновлення економічної діяльності та інтеграції вітчизняних суб'єктів господарювання у глобальну економіку. Для відновлення та зростання економіки необхідне створення умов відновлення та модернізації інфраструктури, впровадження найкращих практик, інноваційних технологій та підвищення конкурентної переваги на глобальному ринку. Успішне відновлення економіки України в умовах воєнного стану та забезпечення сталого зростання можливе

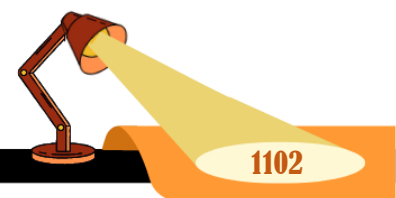

лише при поєднанні багатьох факторів, що вже успішно реалізуються на даний час, а саме: державна підтримка, залучення інвестицій, розвиток інфраструктури, інноваційні впровадження, професійна підготовка кадрів та міжнародна співпраця [7].

Держава впливає на розвиток підприємницької діяльності через її регулювання або активізацію. Механізм регулювання підприємницької діяльності передбачає групування методів та інструментів, які використовує держава за трьома напрямками: нормативно-правові, адміністративні та економічні. Методи державного регулювання підприємницької діяльності являють собою набір певних способів, прийомів та засобів державного впливу на формування та розвиток бізнес-структур. Серед загальної кількості методів чільне місце займають нормативно-правові методи, які встановлюють обов'язкові для виконання юридичні норми для поведінки суб'єктів господарювання. Правова сфера регулювання підприємницької діяльності є складною ієрархічно побудованою системою, яка складається з нормативно-правових документів різного рівня: перший рівень – Конституція України, у якій закріплено право на підприємницьку діяльність та визначені суб'єкти підприємницької діяльності; другий рівень – нормативно-правові документи, які регулюють виключно підприємницьку діяльність; третій рівень – правові документи, які містять окремі положення, що регулюють підприємництво. Адміністративні методи державного регулювання підприємницької діяльності забороняють, дозволяють або примушують товаровиробника здійснювати господарську діяльність за певними правилами. До них відносяться: заборона або ліцензування певних видів діяльності; надання акту державної реєстрації господарської діяльності; встановлення суб'єктів підприємницької діяльності, а також осіб, для яких ця діяльність є забороненою; квотування; нормування; система санкцій; стандартизація; державні замовлення та контракти; прямий вплив на ціни, дерегуляція тощо. Державою встановлені обмеження на такі види діяльності як: виготовлення та реалізації наркотичних засобів, зброї, вибухових речовин, цінних паперів та грошових знаків. Ці види діяльності можуть здійснюватися лише державними підприємствами [8].

В результаті проведеного С. Скрипник, О. Процевят та О. Воронової, дослідження визначено, що Україна перебуває не просто у складних обставинах воєнного стану. Сьогоднішні тенденції можна визначити як динамічний, безпрецедентний занепад національної економіки. Такі події вимагають зміни інструментів управління економічними процесами, зокрема і господарською діяльністю. Так, значних змін зазнали правові механізми регулювання господарською діяльністю, було прийнято сукупність нормативно-правових актів, які впорядковують діяльність господарюючих суб'єктів в умовах воєнного стану. Хоча актуальний стан господарської діяльності в Україні є критичним,

проте перспективи розвитку існують. Зокрема, вітчизняні суб'єкти господарювання мають бути готові до виходу на нові ринки, проте умовами успіху є робота над розвитком торгівлі інноваційно-орієнтованою продукцією високої якості, технологічними товарами і послугами, які відповідатимуть вимогам прогресивних європейських ринків. Власне це зумовлює важливість продовження досліджень і розробок практичних механізмів вдосконалення практики регулювання господарською діяльністю під час війни та на етапі пост-воєнного відновлення економіки [9].

Отже, досліджуючи чинне нормативно-правове забезпечення можна дійти висновку, що в контексті регулювання господарської діяльності воно має чимало суперечностей, які є головною причиною кризи державного управління в особливий період. Однією з головних проблем законодавчого характеру є брак детальної процедури, яка б окликалася з принципами права, стосовно використання потужностей бізнесу та відчуження майна. Через це пріоритетним завданням держави має бути вирішення даних недоліків, оскільки в умовах російсько-української війни критично важливо забезпечити відповідну та безперервну роботу підприємств. Однак попри надважкі умови, держава здійснює повільні, проте переконані кроки в напрямі сприяння підприємницькій діяльності, обравши курс на лібералізацію економіки, за рахунок чого суттєво покращує становище підприємців.

На нашу думку, важливими напрямами вирішення вище наведених проблем в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в Україні необхідно:

1. Реформувати систему кадрового забезпечення за рахунок:

– впровадження системи бронювання на основі встановлення фінансових критеріїв. Так, впровадження чітких та прозорих критеріїв (зокрема величина сплачених податків, обсяг заробітної плати тощо) дасть можливість підприємствам самостійно формувати кадровий резерв критичної важливості;

– поглиблення автоматизаційних процесів у військовому обліку, що дозволить усунути необхідність у фізичних візитах до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, що сприятиме мінімізації корупційних ризиків.

2. Розвивати децентралізовану енергетичну систему шляхом:

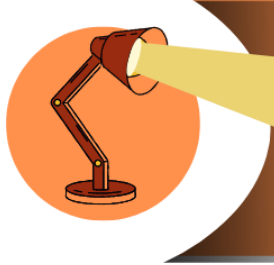
– децентралізації енергетичних потужностей (надання безвідсоткових кредитів та грантів на засобів альтернативної генерації для бізнесу, особливо малого);

– анулювання мит та податку на додану вартість (продлонгація дії пільгового режиму на імпорт енергетичного обладнання).

3. Внести цифрові зміни у дозвільній системі, зокрема:

– скасувати паперові дозволи та забезпечити перехід на декларативний принцип;

– встановити обмеження на прийняття нових регуляторних актів при не скасуванні застарілих.

4. Популяризувати страхування та покращити фінансове стимулювання за рахунок:

– нарощення власного капіталу Експортно-кредитного агентства та залучення міжнародних гарантій для страхування не тільки експорту, але й внутрішніх капіталовкладень у процес виробництва;

– надання податкових прерогатив для підприємств, що стимулюють зайнятість на деокупованих територіях.

Відтак, можна стверджувати, що ефективність публічного управління в подальшому буде залежати від можливості держави стати партнером, який приймає на себе певні воєнні ризики бізнесу, за рахунок чого забезпечує найбільшу прозорість та оперативність адміністративних послуг.

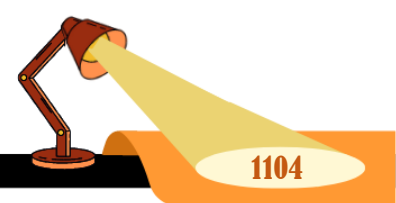
Висновки. Таким чином, основними викликами публічного управління в сфері публічного управління господарською діяльністю в умовах воєнного стану в Україні є: забезпечення формування необхідного ресурсного резерву потреб оборони та громадської безпеки, мінімізація бюрократизму та покращення ефективності використання коштів державного бюджету, залучення інвестицій та покращення інвестиційної привабливості держави в умовах високих ризиків, а також сприяння економічній стабільності та відновлення пошкоджених потужностей. Відтак, система публічного управління господарською діяльністю пристосовується до екстремальних умов, забезпечуючи рівновагу між потребами воєнного періоду з потребою у збереженні економічного потенціалу держави.

Відтак, в сучасних умовах важливу роль відіграє розробка дієвих механізмів публічного управління в сфері публічного управління господарською діяльністю, оскільки від цього залежить післявоєнне відновлення бізнесу та його інтеграція у глобальну економічну систему. Крім цього післявоєнне відновлення потребує створення сприятливих передумов для інфраструктурної модернізації, впровадження зарубіжного досвіду, інноваційних технологій та покращення конкурентоздатності на міжнародному ринку. Тому, можна дійти висновку, що успішне економічне відновлення нашої держави в умовах воєнного стану можна забезпечити тільки поєднавши чимало чинників, зокрема державне сприяння, залучення капіталовкладень та інновацій, розвиток інфраструктури, професійна кадрова підготовка та міжнародне співробітництво.

Література:

1. Скрипник С., Процевят О., Воронова О. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47>

2. Гордієнко В.П., Богдан Е.І. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності у кризових умовах. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14441856>

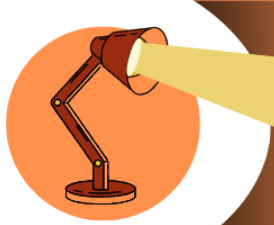

3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
4. Саєнко А.Г. Здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 269-272. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-10/64>
5. Бевз С. І. Державне управління у сфері господарської діяльності: адміністративно-правові засади: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 319 с
6. Зимовець В. В., Гаркавенко В. І., Єршова Г. В., Керімов П. О. Фінанси підприємств України під час війни та завдання їх повоєнного відновлення. Київ: НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». 2023. 53 с
7. Чабан Г.М. Державна підтримка та нагляд за суб'єктами господарювання в умовах війни. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/05/SCIENTIFIC-ACHIEVEMENTS-OF-CONTEMPORARY-SOCIETY-1-3-may-2025.pdf#page=621>
8. Гордієнко В.П., Богдан Е.І. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності у кризових умовах. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14441856>.
9. Скрипник С., Процевят О., Воронова О. Особливості регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47>

References:

1. Skrypnyk, S., Protseviat, O., & Voronova, O. (2022). Osoblyvosti rehuliuвання zovnishnoekonomichnoi diialnosti v umovakh voiennoho stanu [Features of the regulation of foreign economic activity in conditions of martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47> [in Ukrainian].
2. Hordiienko, V.P., & Bohdan, E.I. (2024). Mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання pidpriemnytskoi diialnosti u kryzovykh umovakh [The mechanism of state regulation of entrepreneurial activity in crisis conditions]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk – Current issues of economic sciences*, 5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14441856> [in Ukrainian].
3. Zakon Ukrainy «Pro zasady derzhavnoi rehuliatornoi polityky u sferi hospodarskoi diialnosti» [Law of Ukraine «On the principles of state regulatory policy in the sphere of economic activity»]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text> [in Ukrainian].
4. Saienko, A.H. (2022). Zdiisnennia hospodarskoi diialnosti v umovakh voiennoho stanu [Carrying out economic activity under martial law]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal – Scientific Electronic Journal*, 10, 269-272. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-10/64> [in Ukrainian].
5. Bevz, S.I. (2019). *Derzhavne upravlinnia u sferi hospodarskoi diialnosti: administratyvno-pravovi zasady* [State administration in the sphere of economic activity: administrative and legal principles]. Kyiv: Vydavnytstvo Lira-K [in Ukrainian].
6. Zymovets, V.V., Harkavenko, V.I., Yershova, H.V., & Kerimov, P.O. (2023). *Finansy pidpriemstv Ukrainy pid chas viiny ta zavdannia yikh povoiennoho vidnovlennia* [Finances of Ukrainian enterprises during the war and the tasks of their post-war restoration]. Kyiv: NAN Ukrainy, DU «Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy» [in Ukrainian].
7. Chaban, H.M. Derzhavna pidtrymka ta nahliad za subiektamy hospodariuvannia v umovakh viiny [State support and supervision of business entities in wartime]. Retrieved from <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/05/SCIENTIFIC-ACHIEVEMENTS-OF-CONTEMPORARY-SOCIETY-1-3-may-2025.pdf#page=621> [in Ukrainian].

8. Hordiienko, V.P., & Bohdan, E.I. (2024). Mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання pidpriemnytskoi diialnosti u kryzovykh umovakh [The mechanism of state regulation of entrepreneurial activity in crisis conditions]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk – Current issues of economic sciences*, 5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14441856> [in Ukrainian].

9. Skrypnyk, S., Protseviat, O., & Voronova, O. (2022). Osoblyvosti rehuliuвання zovnishno-ekonomichnoi diialnosti v umovakh voiennoho stanu [Features of the regulation of foreign economic activity in conditions of martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 38. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-47> [in Ukrainian].